

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Права людини та громадянське суспільство

спеціальність	103 Науки про Землю	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Моніторинг геосистем та ГІС-технології	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Державно-правових дисциплін та міжнародного права

ВИКЛАДАЧ

Ковач Олена Валеріївна

Вища освіта – спеціальність «Правознавство»

Науковий ступінь – кандидат юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень

Досвід роботи – більше 10 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

Авторка понад 12 наукових праць, які знайшли відображення у статтях, опублікованих у фахових наукових виданнях України, статтях опублікованих у періодичних виданнях іншої держави, що індексуються у міжнародних наукометричних базах WoS, SCOPUS, й у тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Учасниця наукових і методичних конференцій та форумів.

телефон		електронна пошта	e_legist@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet, Moodle, ZOOM
---------	--	------------------	------------------	-----------------------	---------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування цілісної системи уявлень, знань про закономірності виникнення, розвитку та функціонування права і держави, системного розуміння державно-правових явищ. Вироблення навичок, щодо практичного застосування норм права.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 22 години лекції, 22 години практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК.02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	Програмні результати навчання	ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
----------------	---	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРАВА

Лекція 1.	Права людини	Практичне заняття ПЗ 1	Генеza прав людини, їх види. Підходи до визначення прав людини. Національні і міжнародні гарантії (стандарти) прав людини.	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних питань курсу. Опрацювання нормативних джерел, навчальної та наукової літератури. Підготовка доповідей та повідомлень із обраної тематики. Виконання завдань для самоконтроля. Підготовка до модульного контролю.
Лекція 2.	Громадянське суспільство і держава	ПЗ 2	Формування концепції громадянського суспільства. Поняття та ознаки громадянського суспільства. Інститути громадянського суспільства. Становлення громадянського суспільства в Україні.		
Лекція 3.	Правова, соціальна, демократична держава	ПЗ 3	Поняття і ознаки держави. Правова держава, основні принципи та функції правової держави. Поняття, форми і принципи демократії. Інститути демократії. Верховенство права і законність. Поняття і ознаки соціальної держави. Шляхи формування правової, соціальної держави в Україні		
Лекція 4.	Правова свідомість та правова культура	ПЗ 4	Поняття, види, структура правосвідомості і правової культури.		
Лекція 5.	Система права та система законодавства	ПЗ 5	Поняття і структура системи права. Загальна характеристика галузей і інститутів права. Поняття структура системи законодавства.		
Лекція 6.	Правовідносини	ПЗ 6	Загальна характеристика, особливості та види правових відносин.		
Лекція 7.	Юридична відповідальність	ПЗ 7	Поняття, підстави, види і принципи юридичної відповідальності. Цілі і функції юридичної відповідальності.		

МОДУЛЬ 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА

Лекція 8.	Основи конституційного права України	ПЗ 8	Конституційне право як галузь права. Конституційні правовідносини. Правовий статус і повноваження Верховної Ради України. Правовий статус і повноваження Президента України. Правовий статус і повноваження Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади та місцевих органів	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних питань курсу. Опрацювання нормативних джерел, навчальної та
-----------	---	------	--	-------------------	--

			виконавчої влади.		
Лекція 9.	Основи цивільного та сімейного права України	ПЗ 9	Загальна характеристика та особливості цивільного права України. Цивільне право в системі права України. Цивільні правовідносини, їх класифікація. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Право власності: поняття, зміст, форми. Цивільно-правова відповідальність. Сімейне право як галузь права, особливості регулювання шлюбно-сімейних відносин.		наукової літератури. 3. Підготовка доповідей та повідомлень із обраної тематики. 4. Виконання завдань для самоконтроля. 5. Підготовка до модульного контролю.
Лекція 10.	Основи трудового права України	ПЗ 10	Трудове право як галузь права. Суб'єкти трудових правовідносин. Загальна характеристика КЗпП. Робочий час і час відпочинку. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність учасників трудових правовідносин.		
Лекція 11.	Основи адміністративного та кримінального права України. Основи екологічного, земельного та аграрного права України	ПЗ 11	Поняття адміністративного права як галузі права. Адміністративно-правові відносини. Державне управління. Адміністративне правопорушення та порядок притягнення до адміністративної відповідальності. Кримінальне право як галузь права, особливості. Покарання: поняття та види. Загальна характеристика та особливості екологічного, земельного та аграрного права України. Право природокористування. Загальне і спеціальне користування ресурсами. Суб'єкти права користування природними ресурсами. Система аграрного права і його співвідношення з іншими галузями права. Поняття і класифікація суб'єктів аграрних правовідносин, зміст та класифікація. Земельне право як комплексна галузь права. Земельні відносини. Об'єкти земельних відносин. Землі України за цільовим призначенням. Право власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Право земельного сервітуту. Підстави для припинення права власності на земельну ділянку.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. Загальна теорія права: посіб. Для підгот. до іспитів за новою програмою / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський ; за заг. ред. О.В. Петришина. Харків: Право, 2019. 172 с.
2. Бобровник С.В. Загальна теорія права. Нормативний курс. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 576с.
3. Загальна теорія права: підручник / М.С. Кельман, В.М. Стратонов. Херсон: Олді-плюс, 2020. 742с.
4. Теорія держави і права в схемах та таблицях: навчальний посібник / Кол. авт.; за заг. ред. Л.Р. Наливайко. Київ: «Хай-Тек Прес», 2020. 296 с.
5. Теорія держави та права: навч. посіб. / [Є.В. Білозьоров, В.П. Власенко, О.Б. Горова, А.М. Завальний, Н.В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С.Д. Гусарева, О.Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
6. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах / редкол.: О.В. Петришин та ін. Харків: Право, 2017. Том 3: Загальна теорія права. 925 с.
7. Великий енциклопедичний юридичний словник. А-Я / за ред. Ю.С. Шемшученка. 2-е вид.,переробл. і допов. Київ: Юридична думка, 2012. 1017 с.
8. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. Київ: Ваїте, 2016. 392 с.
9. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О.М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
10. Земельне право: навч.посібник / О.І. Баїк, У.П. Бобко, М.С. Долинська, А.О. Дутко, Н.М. Павлюк; за ред. О.І. Баїк. Львів: Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 326 с.
11. Правова система: проблеми теорії: монографія / Оніщенко Н. М. К., ІДП ім. В.М. Корецького НАН України. 2002. 352 с.
12. Адміністративна відповідальність в Україні: Навчальний посібник. / за ред. Ю.П. Битяка. Харків: Консум, 2000.
13. Ариванюк Т.О. та ін. Сімейне право України: Підручник. Київ, 2002. 304 с.
14. Битяк Ю.П. Адміністративне право. Харків: Консум, 2000.
15. Конституційне право України: підручник / відп. ред. проф., д.ю.н. М.О. Баймуратов. Київ: Правова єдність, 2009. 1008с.
16. Цивільне право: підручник: у 2т. / В.І. Борисова (кер.авт.кол.), Л.М. Баранова, Т.І. Бегова та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Харків.

Додаткова література

1. Загальна теорія держави і права / М. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Богочова та ін.; За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. Харків: Право, 2002.
2. Ганс Кельзен. Чистое учение о праве. Киев: «КНТ», 2021, 680с.
3. Герберт Харт. Понятие права. Київ: «КНТ», 2021. 384с.
4. Ричард Познер. Рубежи теории права. Київ:КНТ, 2021. 480с.
5. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
6. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Сімейний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
8. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
10. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
11. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
12. Земельний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДБТУ та вимог, які прописані у Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.